

Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH
Dubrovačka 6,
71000 Sarajevo
Tel: +387 33 666 006
Fax: +387 33 666 007
info@ombudsmen.gov.ba

Mreža za izgradnju mira
Obala Kulina bana 39
71000 Sarajevo
Tel: +387 33 741 080
Fax: +387 33 741 081
e-mail: info@mreza-mira.net

1-17/09-2019

PREDMET: Ulaganje prigovora na pisanje online medija Antimigrant

Poštovani_a,

Obraćamo Vam se ispred Mreže za izgradnju mira (www.mreza-mira.net), koalicije koja okuplja 190 članica, organizacija i škole iz cijele BiH, a koja djeluje sa ciljem da gradi održivi mir, te teži ka dugoročnom povećanju sposobnosti cijelog bosanskohercegovačkog društva da se s različitostima i sukobima opohodi na konstruktivan i nenasilan način.

Mreža za izgradnju mira je prigovor prethodno uputila i mediju Antimigrant, kao i Vijeću za štampu Bosne i Hercegovine, zbog važnosti adekvatnog medijskog izvještavanja i kršenja ljudskih prava Nihada Suljića, prigovor dostavljamo i Instituciji ombudsmana za ljudska prava BiH.

Dana 15. septembra 2019. godine na online mediju Antimigrant (antimigrant.ba), u rubrici Komentar objavljen je članak koji nosi naslov „Tuzlanski šminker Nihad Suljić dio kriminalne mreže uvoza migranata iz Srbije“. Članak je dostupan na sljedećem linku: <https://antimigrant.ba/tuzlanski-sminker-nihad-suljic-dio-kriminalne-mreze-uvoza-migranata-iz-srbije/>. Ispod pomenutog članka nema informacija o tome ko je autor_ica istog, stoga će u nastavku teksta, gdje bude potrebe za tim, umjesto imena autora_ice biti korišteno autor_ica. Mreža za izgradnju mira ulaže ovaj prigovor jer se pomenutim člankom direktno krši nekoliko odredbi Kodeksa za štampu i online medije u BiH (u nastavku Kodeks), a što će biti pojašnjeno u nastavku ovog prigovora.

Opšte odredbe Kodeksa propisuju da „Novinari štampe i online medija u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu „novinari“) imaju obavezu da prema javnosti **održavaju visoke etičke standarde u bilo kojem trenutku i pod bilo kakvim okolnostima**“... „Novinari će se **pridržavati opšteprihvaćenih društvenih standarda pristojnosti**“... „Novinari će se **pridržavati standarda ljudskih prava definisanih u međunarodnim i bosansko-hercegovačkim aktima o ljudskim pravima**“... „Novinari će **štititi prava pojedinca, dok će u isto vrijeme podržavati pravo na informaciju koja služi javnom interesu**“.

U samom naslovu pomenutog članka navedeno je ime Nihada Suljića, i on je ujedno sa ciljem da probudi negativnu reakciju javnosti, okarakterisan kao „*tuzlanski šminker*“ i kao „*dio kriminalne mreže uvoza migranata iz Srbije*“. Ovakvim naslovom direktno se krše navedene Opšte odredbe Kodeksa. Naslovom u kojem je gospodin Suljić predstavljen kao dio kriminalne mreže, bez navođenja izvora ovako ozbiljnih tvrdnji i informacija u daljem tekstu, direktno se krše ljudska prava pojedinca – Nihada Suljića, a ovakva informacija, s obzirom da nema izvora njene istinitosti, ni na koji način ne predstavlja informaciju od javnog interesa. Ovakav naslov ne odražava visoke etičke standarde, ne predstavlja poštovanje općeprihvaćenih standarda pristojnosti. Također, u naslovu se pominje „*uvoz migranata*“ čime se ljudi u pokretu dehumaniziraju, oduzimaju se njihova ljudska prava, o njima se govori kao o robi.

U nastavku teksta nastavlja se ponižavanje i ismijavanje Nihada Suljića, gdje se propituje njegovo obrazovanje te se o njemu govori, između ostalog, sljedećim riječima „...*aktivno uključen u kriminalnu organizaciju, koja u Tuzlu, svakodnevno dovodi 100-200 ilegalnih migranata iz Srbije*“, „*Da se radi o tipu, koji slavi krimanal...*“. Autor_ica ne navodi izvore ovih tvrdnji, te se može zaključiti da se radi o slobodnoj interpretaciji volonterskog angažmana gospodina Suljića, a koji je usmjeren na pomoć migrantima i izbjeglicama koji borave u Tuzli od strane autora_ice. Ovakve tvrdnje u članku ne predstavljaju visoke etičke standarde pri izvještavanju, općedruštveno prihvaćene standarde pristojnosti, standard ljudskih prava, niti se njima štiti pravo pojedinca – Nihada Suljića, nego upravo suprotno, njegova prava se krše. Ovakve tvrdnje, s obzirom na sumnju njihove istinitosti, ne predstavljaju ni informacije koje služe javnom interesu.

Član 1 Kodeksa koji se odnosi na interes javnosti određuje da je „*Interes javnosti... definisan kao postupak i/ili informacija kojima je namjera pomoći javnosti u donošenju ličnog mišljenja i odluka o pitanjima i događajima...*“ Informacije u pomenutom članku, objavljenom na online mediju Antimigrant imaju samo jedan cilj, a to je da javnost donese određeni lični stav, mišljenje i odluku o Nihadu Suljiću, ali cjelokupan članak, počevši od njegovog naslova do njegove posljednje rečenice ne odgovara javnom interesu jer se istim nastoji kod javnosti stvoriti izrazito negativna slika i stav o gospodinu Suljiću. Neke od korištenih rečenica u članku su sljedeće: „*U svakoj pravno uređenoj državi, tipove poput Suljića, policijski službenici bi pozvali na odgovornost, jer javno pomažu ilegalne migrante (prekršioce zakona), koji su putem krijumčara ušli na prostor BiH.*“, „*Neshvatljivo je da su bezbjednosne službe BiH svu svoju pažnju usmjerile samo na krijumčare ljudi, dok su njihove pomagače, poput Suljića, pustili da nesmetano vode svoje kriminalne aktivnosti.*“ „*Kako je moguće da neko ne može shvatiti da svojim aktivnostima usmjerenim ka prihvatu ilegalnih migranata radi na štetu vlastitog naroda, jer se migranti iz Tuzle svakodnevno šalju prema Bihaću gdje se gomilaju.*“ Iz citiranog je jasno vidljivo da je Nihad Suljić okarakterisan kao pripadnik kriminalne grupe, pomagač krijumčara ljudi, neko koga bezbjednosni organi treba da privedu, osoba koja radi na štetu vlastitog naroda. Ovakvi navodi su veoma ozbiljni, trgovina ljudima i organiziranje kriminalne grupe predstavljaju ozbiljna krivična

djela prepoznata u Krivičnom zakonu BiH i za koje je zapriječena zatvorska kazna. Autor_ica ne navodi izvore informacija za pomenute tvrdnje, kojima se stvara određena slika i lično mišljenje o Nihadu Suljiću kod šire javnosti i koje kao takve ne predstavljaju informacije koje su objavljene u interesu javnosti. Također, u pomenutom članku migranti su okarakterisani kao **“ilegalni migranti (prekršioci zakona)”**, čime sve migrante predstavlja kao one koji krše zakon i koji su samim tim nepoželjni u našoj državi, i čime se prema migrantima stvara određeni stav društva, ali i čime autor opravdava navode o kriminalnim aktivnostima Nihada Suljića. Kao ni za ostale informacije navedene u članku, autor_ica ne navodi izvore i dokaze da su migranti “ilegalni migranti” i “prekršioci zakona”, samim tim ova informacija ne predstavlja onu koja je u interesu javnosti, ali je usmjerena na kreiranje određenog ličnog mišljenja i stava građanstva.

Član 2 Kodeksa, koji se odnosi na uredničku odgovornost propisuje *„Najvažnija odgovornost novinara i urednika je osigurati da njihov rad bude usmjeren ka poštivanju istine, kao i prava javnosti da sazna istinu... Novinari će u svakom trenutku obavljati svoj posao u duhu pravednosti, istinitosti i pristojnosti pri sakupljanju informacija, izvještavanju i predstavljanju mišljenja.“*

Član 5 Kodeksa, koji se odnosi na tačnost i fer izvještavanje propisuje *„Novinari neće objavljivati netačne ili krivonavodeće materijale u vidu fotografija, tekstova ili drugih materijala. Novinari će izvještavati samo na osnovu činjenica čije je porijeklo novinaru poznato.“*

Član 13 Kodeksa, koji se odnosi na povjerljivost izvora informacija propisuje da *„Kad god je to moguće, novinari se trebaju oslanjati na otvorene, identifikovane izvore informacija. Ovakvi izvori treba da budu pretpostavljeni anonimnim izvorima, čije poštenje i tačnost javnost ne može da ocijeni.“* Cjelokupan članak u kojem autor_ica Nihada Suljića karakteriše kao pripadnika kriminalne grupe i u kojem migrante naziva *„ilegalnim migrantima (prekršiteljima zakona)“* predstavlja kršenje svih prethodno navedenih članova Kodeksa. Članak ne predstavlja nastojanje autora_ice da njegov/njen rad bude usmjeren ka poštivanju istine, niti je autor_ica svoj posao obavljao_la u duhu pravednosti. Autor_ica članka ne navodi izvor/porijeklo veoma ozbiljnih navoda, da je Nihad Suljić pripadnik kriminalne grupe i pomagač u lancu trgovine ljudima, niti su se u bh. javnosti ranije pojavljivali izvori informacija koji bi taj navod i potvrdili. Autor_ica kao primjere konkretnih kriminalnih aktivnosti Nihada Suljića navodi sljedeće: *“...javno pomažu ilegalne migrante (prekršioce zakona), koji su putem krijumčara ušli na prostor BiH.”*, *“...na svome FB profilu postavlja video zapise koji imaju za cilj da među korisnicima društvene mreže razvije empatiju prema ilegalnim migrantima.”*, *“Da se radi o tipu, koji slavi kriminal, može se vidjeti na kraju njegovog video zapisa kada mu se preko video linka zahvaljuju neki ilegalni migranti koji su probili put do Italije.”* Prethodno citirani dijelovi članka ne potvrđuju informaciju da je Nihad Suljić pripadnik kriminalne grupe i da je uključen u lanac trgovine ljudima, stoga se može zaključiti da se radi o slobodnoj i neutemeljenoj interpretaciji autora_ice, koja je iznešena javno te je na taj način postala dostupna svima, a sam sporni članak je postao jedini izvor pomenutih informacija. Ovakvim djelovanjem autor_ica je pogrešno predstavio_la Nihada Suljića,

a sa ciljem da objavi članak, čije objavljivanje nije u javnom interesu (pojašnjeno u prethodnom pasusu), a koji predstavlja manipulaciju javnosti.

Član 3 Kodeksa, koji se odnosi na huškanje propisuje „*Novinari će u svakom trenutku biti svjesni opasnosti koja se javlja kada mediji govorom mržnje podstiču diskriminaciju i netoleranciju.novinari će dati sve od sebe kako ne bi huškali i/ili podsticali mržnju i/ili nejednakost na osnovu etničke pripadnosti, nacionalnosti, rase, religije....*“ Spornim člankom autor_ica jasno potiče građane_ke na mržnju i netrepljivost prema Nihadu Suljiću, a iz razloga što Suljić pomaže migrantima koji se nalaze u BiH. Autor zapravo koristi Nihada Suljića da bi poticao na dodatnu mržnju i netrepljivost prema prema migrantima na osnovu njihove nacionalne pripadnosti, što je jasno iz dijela članka gdje je Suljić okarakterisan kao osoba koja „*radi na štetu vlastitog naroda*“, i obratno, koristi migrante da bi poticao na netrepljivost i mržnju prema Nihadu Suljiću, samo zato što Suljić pomaže ljudima u pokretu. Ovakvo ponašanje autora_ice je posebno opasno, jer je mali korak od huškanja i poticanja na mržnju i netrepljivost prema jednoj društvenoj grupi ili osobi do zločina iz mržnje. Samim karakterisanjem Suljića kao nekoga ko „*radi na štetu vlastitog naroda*“, autor_ica pokušava da potiče cjelokupno građanstvo BiH na mržnju prema Suljiću.

Član 8 Kodeksa, koji se odnosi na pogrešno predstavljanje propisuje „*Neetički je pogrešno predstavljati nečiji identitet ili namjeru i koristiti se mahinacijama da bi se došlo do informacije za objavljivanje, osim u ekstremnim okolnostima i u zakonitoj formi, kada bi objavljivanje informacije dobijene na takav način jasno služilo javnom interesu.*“ **Član 10 Kodeksa**, koji se odnosi na izvještavanje o osobama optuženim za krivična djela propisuje: „*Novinari neće nikoga tretirati kao kriminalca prije donošenja sudske presude koja to potvrđuje. Novinari imaju obavezu ne donositi preuranjene sudove o krivici optužene ličnosti.*“ Kroz cijeli članak Nihad Suljić je predstavljen kao osoba koja čini ozbiljna krivična djela, koja treba hitno biti krivično gonjena, kao pomagač kriminalnih grupa. Protiv Nihada Suljića nikada nije pokrenut krivični postupak za navedene radnje, niti su ikad istražni organi razgovarali s njim povodom navedenih radnji, što dovodi do toga da ne postoji ni sudska presuda protiv Nihada Suljića za navedena krivična djela. Ovakvim medijskim izvještavanjem se direktno krši član 10 Kodeksa, jer je Suljić okarakterisan kao kriminalac, bez ikakvih osnova i dokaza i na osnovu pretpostavki i slobodnog tumačenja autora_ice, a ne provjerenih izvora informacija. Također, Suljić je pogrešno predstavljen, sa namjerom da dođe do informacije za objavljivanje, a koja ni na koji način ne predstavlja informaciju od javnog interesa, što je suprotno Članu 8 Kodeksa.

Mreža za izgradnju mira smatra da ovakvo neprofesionalno ponašanje online medija Antimigrant, manipulisanje činjenicama, lažno predstavljanje i dovođenje pojedinca u vezu sa krivičnim djelom, stavljanje pojedinca u opasnost, poticanje na netoleranciju, diskriminaciju, nepostojanje uredničke odgovornosti i neodgovornosti novinara_ke te nepostupanje medija u skladu sa interesom javnosti, etičkim principima i osnovnim ljudskim pravima ne smije biti dopušteno. Mediji moraju biti svjesni svoje uloge i odgovornosti u građenju javnog mnijenja i uticanja na stavove građana_ki,

stoga su dužni prenositi samo istinite, provjerene i relevantne informacije. Mreža za izgradnju mira zahtijeva da medij Antimigrant izvrši uklanjanje spornog članka te uputi izvinjenje Nihadu Suljiću zbog objavljivanja spornog sadržaja.

S poštovanjem,
Goran Bubalo
Direktor, Mreža za izgradnju mira

